

**Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Mostar**

INFORMACIJA

**o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Pakline 2
privrednog društva KAMEN-DENT d.o.o. Mostar**

Mostar, decembar / 2019.

INFORMACIJA

o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Pakline 2 privrednog društva KAMEN-DENT d.o.o. Mostar

Uvod

Informacija ima za cilj da informiše Vladu Federacije Bosne i Hercegovine i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine o aktivnostima koje provodi privredno društvo KAMEN-DENT d.o.o. Mostar u postupku pribavljanja neophodnih dozvola za realizaciju projekta izgradnje vjetroelektrane Pakline 2 (VE Pakline 2), koja se planira graditi na lokalitetu sela Mokronoge, Sarajlije, Letka i Vedašić, na području općine Tomislavgrad.

Na području Kantona 10, tačnije na prostoru općina Kupres, Livno i Tomislavgrad postoji više potencijalnih zona koje zadovoljavaju potrebne energetske zahtjeve za instalisanje vjetroelektrana. Općina Tomislavgrad je 18.12.2007. godine na sjednici OV Tomislavgrad donijela Odluku o uslovima i lokacijama za izgradnju farmi vjetroelektrana, a u skladu s Prostornim planom u koji je uključen i lokalitet Paklina. Vjetropotencijal VE Paklina je 96 MW instalisane snage, a izgradnja je predviđena u dvije faze. U prvoj fazi je VE Pakline 2 sa 16 vjetroturbina, nazivne instalisane snage 48 MW (16x3 MW), odobrene snage priključenja 48 MW (16x3MW) i planirane godišnje proizvodnje električne energije u iznosu od 153,9 GWh.

Realizacijom projekta izgradnje VE Pakline 2 iskoristio bi se dio vjetro potencijala na području zapadnog dijela Bosne i Hercegovine, čime bi se stvorila mogućnost povećanja energetske bilansa u Federaciji BiH za planiranu godišnju proizvodnju električne energije u iznosu od 153,9 GWh, time bi se proširili proizvodni elektroenergetski kapaciteti za 48 MW instalisane snage i doprinjelo diversifikaciji izvora električne energije povećao bi se udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije kao i poboljšanje performansi elektroenergetskog sistema Federacije Bosne i Hercegovine/Bosne i Hercegovine.

Projekat izgradnje VE Pakline 2, na lokalitetu općine Tomislavgrad, bi imao ogroman značaj za cijelo područje općine Tomislavgrad i šire društvene zajednice. Realizacijom projekta došlo bi do značajnog ekonomskog napretka cijelog regiona što bi osiguralo preduslov za ekonomski razvoj lokalne zajednice. Od sredstava koja bi se prikupljala po osnovu ugovorene godišnje koncesione naknade i poreza na dobit u budžet Federacije BiH, raspodjelom prikupljenih sredstava od prikupljenih naknada i taksi, poboljšala bi se finansijska situacija budžeta lokalne zajednice.

Informacija sadrži:

- A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje VE Pakline 2.
- B. Status projekta izgradnje VE Pakline 2.
- C. Prijedlog zaključka.

A. Hronologija aktivnosti u realizaciji projekta izgradnje VE Pakline 2.

Implementacija Projekta pripreme i izgradnje vjetroelektrane Pakline 2, investitor KAMEN-DENT d.o.o. Mostar, je pokrenuo aktivnosti u postupku pribavljanja potrebne dokumentacije, odnosno saglasnosti od drugih nadležnih institucija i tijela.

U skladu s važećom prostorno-planskom dokumentacijom općine Tomislavgrad, Kantona 10 i Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, definisan je prostor za izgradnju VE Pakline 2 u okviru šireg obuhvata u općini Tomislavgrad.

Pravni okvir za realizaciju ovog projekta čine dva dokumenta: Ugovor o koncesiji od 29.08.2008. godine potpisan između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i investitora KAMEN-DENT d.o.o. Mostar i Ugovora o međusobnoj saradnji s općinom Tomislavgrad od 23.07.2009. godine i Anex br. 1 Ugovora o međusobnoj saradnji sa općinom Tomislavgrad, od 24.07.2014. godine.

Ugovorom o osnivanju prava građenja s općinom Tomislavgrad i Rješenjem o ustanovljenju stvarnog prava služnosti, upisana su prava građenja i služnosti u vlasničkim listovima u teretnom listu C, čime su riješeni svi imovinsko pravni odnosi za zemljište koje će se koristiti za izgradnju i pristupne puteve za VE Pakline 2.

Tokom aktivnosti koje je investitor do sada proveo, KAMEN-DENT d.o.o. Mostar, je pribavio neophodnu dokumentaciju koja je potrebna za izgradnju složenih elektroenergetskih objekata.

Hronološkim slijedom pribavljeni su sljedeći dokumenti:

- Odluka Vlade Kantona 10 o prihvaćanju mišljenja broj: 01-02-169-1/08 od 19.06. 2008. godine,
- Ugovor o koncesiji sklopljen između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i investitora KAMEN-DENT d.o.o. Mostar, broj: 05-01-18-262/08 od 29.08.2008. godine,
- Izvještaj mikro-pozicioniranja vjetroturbina, privredno društvo „Fractal“ od juna 2009. godine,
- Elaborat (zahtjev) za izdavanje okolinske dozvole sa planom o upravljanju otpadom, privredno društvo „Zagrebinspekt“ od septembra 2009. godine,
- Ugovor o međusobnoj suradnji sa općinom Tomislavgrad, broj: 02-17-1226/09 od 23.07.2009. godine,
- Izvještaj o instalaciji mjerenja vjetra i specifikaciji opreme privrednog društva „Fractal“ od marta 2011. godine,
- Idejno rješenje VE Pakline 2, koje je izradilo privredno društvo „Fractal“ d.o.o. od juna 2011. godine,
- Geotehnička studija (misija G1), „IGH-Mostar“ od septembra 2011. godine,
- Aneks br. 1. Ugovora o međusobnoj saradnji sa općinom Tomislavgrad, od 24.07.2014. godine,
- Elaborat priključenja na regionalni put, privredno društvo „ Sarajinženjering“ od septembra 2014. godine,
- Assessment of the energy production , preduzeća GL Garrad Hassan, septembar 2014. godine,
- Elaborat geoloških i geotehničkih karakteristika tla i revizija (misija G21 i G23), privredno društvo „Geotehnos“ i „ Institut za geologiju i geotehniku“ Sarajevo, novembar 2014. godine,
- Wind monitoring campaign specification, tvrtka GL Garrad Hassan, novembar 2014. godine,
- Elaborat o postavljanju svjetlosne signalizacije, privredno društvo „IPSA“ od novembra 2014. godine,
- Elaborat o arheološkom terenskom pregledu, Filozofski fakultet Mostar od novembra 2014. godine,
- Glavni projekt (uključuje VIII knjiga) sa revizijom VE Pakline 2, privrednog društva „Sarajinženjering“ d.o.o. Sarajevo i „Bičakčić“ d.o.o. Sarajevo od septembra 2014. godine,
- Elaborat tehničkog rješenja priključka na EEM , privredno društvo „ Bičakčić“ od oktobra 2015. godine,
- Certifikat NOS BiH br. 25-2015 od 19 oktobra 2015. godine.

Aktivnosti koje su u toku:

- konačni prijedlog ugovora sa „ Simens“-om,
- konačna struktura financiranja,
- evaluacija ponuda izvođača građevinskih i elektro radova,
- priprema teksta natječaja za nadzor izvođača radova.

Aktivnosti koje se planiraju provesti u budućnosti:

- priprema i izrada dokumentacije do faze „spremno za izgradnju“, kao i sve potrebne dozvole, saglasnosti, licence i ugovore,
- proširiti suradnju sa „Simens“-om, na proizvodnju i distribuciju dijelova turbina i na području BiH,
- potpisivanje ugovora za nadzor izvođača radova.

B. Status projekta izgradnje VE Pakline 2

U postupku pribavljanja odobrenja za građenje, građevinske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih elektroenergetskih objekata investitori trebaju ishoditi Energetsku dozvolu. „Energetska dozvola“ je upravni akt koji izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije investitoru u postupku dobivanja potrebnih dozvola za izgradnju proizvodnog elektroenergetskog objekta.

Po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15 i 54/19) i člana 23. stav (2) Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/14) propisano je da za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih elektroenergetskih objekata koji su iz nadležnosti Federacije BiH i čija je instalisana snaga jednaka ili viša od 30 MW, Energetsku dozvolu izdaje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade Federacije BiH i Parlamenta Federacije BiH.

Privredno društvo KAMEN-DENT d.o.o. Mostar podnijelo je zahtjev za izdavanje Energetske dozvole za izgradnju novog proizvodnog objekta VE Pakline 2, instalisane nazivne snage 48 MW i planirane godišnje proizvodnje električne energije od 153,9 GWh.

Privredno društvo je postupilo u skladu sa članom 16. Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja, dostavio svu traženu dokumentaciju, u originalu ili ovjerenoj kopiji koja nije starija od 60 dana.

U okviru obaveze, da se pribave potrebna upravna akta, dozvole, ovlaštenja i druga akta za korištenje prava, KAMEN-DENT d.o.o. Mostar je pribavio Rješenje o izdavanju urbanističke saglasnosti za izgradnju VE Pakline 2 i podnio zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje uz prethodno riješene sve imovinsko-pravne odnose.

Podnosilac zahtjeva KAMEN-DENT d.o.o. Mostar dostavio je dokumentaciju koja je propisana članom 16. Uredbe, uvidom u istu utvrđeno da je:

- Ugovor o koncesiji, broj: 05-01-18-262/08 od 29.08.2008. godine, sklopljen između Ministarstva privrede Hercegbosanskog kantona i preduzeća KAMENT-DENT d.o.o. Mostar,
- Okolinsku dozvolu, broj: UPI/05-23-347-3/09 SN od 21.9.2011. godine, izdatu od Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
- Prethodnu vodnu saglasnost, broj: UP/40-1/25-2-165/09 od 10.12.2009. godine, izdatu od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar,
- Urbanističku saglasnost, broj: UPI/03-23-2-228/11 ID od 19.09.2012. godine, izdatu od Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
- Rješenje o produženju važenja urbanističke saglasnosti za još jednu godinu

- tj. do 19.09.2014. godine, broj: UPI/03-23-2-228-1/11 ID od 13.09.2013. godine, izdato od Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
- Načelno odobrenje za građenje, broj: UPI/03-23-2-278/14 ID od 15.10.2014. godine izdato od Federalnog ministarstva prostornog uređenja,
 - Rješenje o ustanovljenju prava služnosti, broj: 05/2-31-3-509-40/14 od 22.12.2014. godine izdato od Službe za geodetske poslove, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, općine Tomislavgrad,
 - Ugovor o osnivanju prava građenja sklopljen između općine Tomislavgrad i KAMEN-DENT d.o.o. Mostar, otpravak izvornika OPU-IP 593/2014, po notaru Danki Vučina, od 19.12.2014. godine,
 - Certifikat priključenja proizvodnog elektroenergetskog objekta u skladu sa zahtjevima Projektnog zadatka kojim se potvrđuje da je VE Pakline 2, KAMEN-DENT d.o.o. Mostar ispunila sve neophodne zahtjeve NOS BiH-a, Cert.br. 25-2015 od 19.10.2015. godine izdat od strane NOS BiH,
 - Uslovi za priključak korisnika na prenosnu mrežu br. 21/15, broj: 03-10941/15 od 22.10.2015. godine, izdati od Elektroprenosa BiH,
 - Izjava o prihvaćanju uslova za priključak Korisnika na prenosnu mrežu, potpisana od strane Korisnika od 23.10.2015. godine,
 - Vodnu saglasnost, broj: UP/40-1/25-3-142/15 od 27.11.2015. godine izdata od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar.

Kada je u pitanju gradnja vjetroelektrana, po strateškom planu i programu razvoja energetskog sektora Federacija Bosne i Hercegovine, očekivani kapaciteti bi bili od cca 570 MW. Shodno realizaciji projekata izgradnje vjetroelektrana u Federaciji Bosne i Hercegovine i statusu priključenja na prijenosnu mrežu, Vlada Federacije BiH, Zaključkom V. broj: 1063/2014 od 05.06.2014. godine, kojim se dozvoljava Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije da dâ prethodnu saglasnost za priključak na prijenosnu mrežu.

Prethodna saglasnost za priključak na prenosnu mrežu za vjetroelektrane, dodjeliti će se po redosljedu onim investitorima koji prvi dostave Ministarstvu dokaze o ispunjenju svih uslova iz zaključka Vlade Federacije BiH. Potrebni dokazi za dobivanje prethodne saglasnosti za priključak na prijenosnu mrežu su: Energetska dozvola, bankovna garancija kojom će se dokazati da su osigurana sredstva za finansiranje projekta i potpisan predugovor o isporuci vjetroturbina za projekat.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, postupajući po kriterijima iz navedenog Zaključka Vlade Federacije BiH je izdalo 3 (tri) prethodne saglasnosti za priključak na prijenosnu mrežu i to za VE Podveležje, investitora JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo instalisane nazivne snage 48 MW, VE Mesihovina, investitora JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar instalisane nazivne snage od 50,6 MW i VE Jelovača investitora F.L. WIND d.o.o. Tomislavgrad instalisane nazivne snage od 36 MW, što ukupno iznosi 134,6 MW instalisanih kapaciteta vjetroelektrana u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) na sjednici održanoj 14.03.2019. godine je donijela Odluku o odobrenju maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora električne energije, broj: 05-14-2-188-11/18, u elektroenergetski sistem Bosne i Hercegovine sa stanovišta mogućnosti regulacije sistema, kojom je odobren prijedlog Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini (NOSBiH), da predmetna snaga sa stanovišta mogućnosti regulacije sistema bude 460 MW za vjetroelektrane i 400 MW za fotonaponske elektrane.

Drugom tačkom navedene Odluke, Državna regulatorna komisija za električnu energiju poziva nadležna tijela Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, da u skladu sa dosadašnjom praksom usaglase međusobnu raspodjelu, uz mogućnost

ustupanja jedne tehnologije u korist druge, ali uz poštivanje veličina koje su definisane Odlukom.

Ministarstvo energije i rudarstva RS se aktom, broj: 05.05/052-2905-1/19 od 25.03.2019. godine očitivalo po predmetnoj problematici, podsjećajući na ranije postignute dogovore procjenjene granične snage priključka vjetroelektrana na prenosnu mrežu od 350 MW, te njenu raspodjelu između nadležnih entitetskih ministarstva u odnosu 230 MW za Federaciju BiH, a 120 MW za Republiku Srpsku.

Mogućnost priključenja snage u neupravljivim izvorima utvrđena je tada u iznosu oko 10% od ukupno instaliranih proizvodnih kapaciteta u BiH, odnosno instaliranih proizvodnih kapaciteta entiteta, što je orijentaciono 1/3 za Republiku Srpsku, a 2/3 za Federaciju BiH.

Polazeći od predhodno navedenog, da je usvojena Odluka o odobrenju maksimalno moguće snage prihvata iz neupravljivih izvora električne energije, usaglasili smo da se raspodjela kapaciteta između entiteta izvršiti na način da Republici Srpskoj pripada 1/3 a Federaciji BiH 2/3 maksimalno utvrđene snage, odnosno 307 MW za vjetroelektrane i 267 MW za fotonaponske elektrane za Federaciju BiH.

C. Prijedlog zaključka

Postupajući po odredbama člana 78. st. (3) i (6) Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15 i 54/19) i člana 23. stav (2) Uredbe o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/14), Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, da bi pripremilo nacrt Energetske dozvole i provelo javnu raspravu, treba da pribavi prethodnu saglasnost na postupak izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Pakline 2 od Vlade Federacije BiH i Parlamenta Federacije BiH.

Imajući u vidu sve gore iznešeno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije predlaže Vladi Federacije BiH da usvoji Informaciju o aktivnostima u postupku izdavanja Energetske dozvole za izgradnju VE Pakline 2, privrednog društva KAMEN-DENT d.o.o. Mostar sa Prijedlogom zaključka, kao i Prijedlogom zaključka koji treba da donese Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.